

Sygn. akt II CKN 661/97

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Dnia 31 marca 1998 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - F. Barczewska

Sędziowie: SN - H. Ciepla (spraw.)

SN - Z. Strus

Protokolant: P. Malczewski

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 1998 roku

na rozprawie sprawy z powództwa L. R. - „T. [...]” w D.

przeciwko M. S. - [...] „M.” w Ł.

z udziałem interwenienta ubocznego Towarzystwa Ubezpieczeń [...] SA -
Oddział w Ł.

o zapłatę,

na skutek kasacji interwenienta ubocznego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 7 maja 1997 roku, sygn. akt I ACa [...]

**I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I w ten sposób, że zmieniając
wyrok Sądu Wojewódzkiego z dnia 4 grudnia 1996 r. w pkt I
uchyla wyrok zaoczny tego sądu z dnia 9 lutego 1995 r. w części
zasądza odsetki ustawowe pkt 1) i zasądza od pozwanego
na rzecz powoda od kwoty 23.376,25 zł odsetki w wysokości 5 %**

w stosunku rocznym od dnia 15 października 1994 r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałej części kasację oddala.

UZASADNIENIE

Sąd Wojewódzki w Ł. wyrokiem z dnia 4.XII.1996 r. utrzymał w mocy wyrok zaoczny tego Sądu, którym zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 23.376.24 zł z ustawowymi odsetkami, tytułem odszkodowania za uszkodzone w czasie transportu z Włoch do Polski płyty marmurowe.

Rozstrzygnięcie to oparł na ustaleniu, że płyty i ich opakowanie były w dobrym stanie w chwili przyjęcia przez przewoźnika od nadawcy. Ani kierowca przewoźnika obecny przy załadunku płyt, ani protokół z odbioru towaru od przewoźnika nie stwierdzają żadnych zastrzeżeń co do stanu opakowania płyt. W konkluzji Sąd Wojewódzki uznał, że nie zachodzi żadna z przyczyn ogólnych, ani szczególnych skutkujących zwolnienie pozwanego przewoźnika z odpowiedzialności w rozumieniu art. 17 ust. 2 i 4 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów CMR (Dz.U. z 1962 r. Nr 49, poz. 238), a wobec niekwestionowania przez niego wysokości szkody uwzględnił żądanie w kwocie dochodzonej.

Apelację interwenienta ubocznego Towarzystwa Ubezpieczeń [...] SA w Ł., Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 7.V.1997 r. oddalił, dzieląc poczynione przez Sąd Wojewódzki ustalenia i ich ocenę jurydyczną oraz wyprowadzone wnioski. Uznając zarzuty apelacji za niezasadne Sąd Apelacyjny stwierdził, że przewoźnik zaniedbując ustalenia stanu opakowań w chwili przekazywania przesyłki odbiorcy, pozbawił się możliwości udowodnienia, że szkoda w przewożonym towarze powstała z wad opakowania, co wyłącza przyjęcie domniemania z art. 18 ust. 2 powołanej Konwencji, że

to właśnie ta wada spowodowała szkodę, co potwierdza prawidłowość stanowiska Sądu Wojewódzkiego, że pozwany nie wykazał, by zachodziła którakolwiek z przyczyn skutkujących zwolnienie przewoźnika z odpowiedzialności w rozumieniu art. 17 ust. 2 i 4 wymienionej Konwencji.

Wyrok Sądu Apelacyjnego interwenient uboczny Towarzystwo Ubezpieczeń [...] SA w Ł. zaskarżył kasacją opartą na podstawie art. 393¹ pkt 1 k.p.c. Zdaniem skarżącego Sąd Apelacyjny naruszył przepisy art. 17 ust. 5 i art. 18 ust. 2 Konwencji, art. 8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. Nr 59 z 1996 r. poz. 344) przez niewłaściwe zastosowanie oraz art. 27 Konwencji przez niezastosowanie. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powołując jako podstawę kasacji naruszenie prawa materialnego (art. 393¹ pkt 1 k.p.c.), skarżący w uzasadnieniu kasacji zasadniczo kwestionuje prawidłowość poczynionych ustaleń, podważając zastosowane przez Sąd kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów.

W tej sytuacji okoliczności podniesionych w uzasadnieniu, które nie wiążą się z podstawą kasacji, nie można traktować jako samodzielnej drugiej podstawy kasacji. Takiemu stanowisku dal wyraz Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 26.III.1997 r. II CKN 50/97 (OSNC 1997, poz. 127). Oznacza to, że skarżący nie zarzuca naruszenia przepisów postępowania przez poczynienie wadliwych ustaleń i dla oceny trafności zarzutu naruszenia prawa materialnego miarodajne są ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę zaskarżonego wyroku. Zostały one w sposób wyczerpujący przytoczone w uzasadnieniu tego wyroku i są wiążące dla instancji kasacyjnej. Wynika z nich, że płyty marmurowe były załadowane na stojakach o jednakowej konstrukcji, że zostały prawidłowo opakowane przed nadaniem i w takim stanie przyjęte przez przewoźnika do przewozu. Zatem dawały one podstawę do przyjęcia, jak trafnie uznał Sąd Apelacyjny, że pozwany nie wykazał, by szkoda wynikła z winy osoby

uprawnionej lub z powodu okoliczności, których nie mógł uniknąć i których następstwom nie mógł zapobiec. Przesądza to o prawidłowości stanowiska Sądu Apelacyjnego, że zachodzi brak podstaw tak ogólnych, jak i szczególnych skutkujących zwolnienie pozwanego przewoźnika z odpowiedzialności w rozumieniu art. 17 ust. 2 i 4 powołanej wyżej Konwencji.

W tej sytuacji skarżący nie może skutecznie zwalczać prawidłowości rozstrzygnięcia co do pretensji głównej.

Nie można natomiast odmówić słuszności zarzutowi naruszenia przepisu art. 27 Konwencji.

Dochodzona szkoda powstała w międzynarodowym transporcie, co powoduje, że podstawę prawną rozstrzygnięcia sporu tak w zakresie pretensji głównej, jak i odsetek stanowią postanowienia wiążącej strony powołanej wyżej Konwencji. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 tej Konwencji, jej postanowienia stosuje się do wszelkich umów o zarobkowy przewóz drogowy towarów pojazdami, niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności państwowej stron, jeżeli miejsce przyjęcia do przewozu i miejsce przewidziane dla jej dostawy, stosownie do ich oznaczenia w umowie, znajdują się w dwóch różnych krajach.

Kwestię wysokości odsetek ustawowych w tym wypadku rozstrzyga jednoznacznie przepis art. 27 ust. 1 Konwencji, stanowiąc że osoba uprawniona może żądać odsetek od kwoty odszkodowania w wysokości 5% w stosunku rocznym. Przepis ten wyłącza więc stosowanie odsetek ustawowych określonych w Rozporządzeniach Rady Ministrów wydanych na podstawie art. 359 § 3 kodeksu cywilnego.

Ponieważ zaskarżonym wyrokiem zasądzono odsetki ustawowe bez określenia stopy ustalonej przepisem art. 27 ust. 1 Konwencji, w tym zakresie wyrok ten zmieniono orzekając jak w pkt I. W pozostałej części kasację oddalono (art. 393¹⁵ i 393¹² k.p.c.).

aw

jg